

**Sinteza recomandărilor / avizelor la proiectul HCE cu privire la modificarea și completarea
unor acte normative ale Băncii Naționale a Moldovei**

(Instrucțiunea privind modul de întocmire și prezentare de către bănci a rapoartelor în scopuri prudențiale, aprobată prin HCA al BNM nr.279 din 1 decembrie 2011,
Instrucțiunea privind modul de întocmire și prezentare de către bănci a rapoartelor primare în vederea identificării și supravegherii riscului de credit, aprobată prin HCE al BNM nr. 54 din
09.03.2016,

Instrucțiunea privind situațiile financiare FINREP la nivel individual, aplicabile băncilor, aprobată prin HCA al BNM nr.292 din 15 decembrie 2011,

Instrucțiunea privind situațiile financiare consolidate FINREP, aplicabile băncilor, aprobată prin HCA al BNM nr.133 din 11.07.2013,

Regulamentul cu privire la poziția valutară deschisă a băncii, aprobat de Consiliul de administrație al Băncii Naționale a Moldovei, proces-verbal nr.41 din 28 noiembrie 1997)

Nr. d/o	Referința la capitolul / punctul din proiectul modificării unor acte normative	Autorul recomandării/ avizului	Recomandare	Concluzii / comentarii
1	2	3	4	5
1.	<p>Capitolul I, punctul 5 din Proiect, litera c) formularul raportului „ORD 3.1B Notă la raportul privind expunerile „mari”” se completează în final cu 2 rânduri noi cu următorul cuprins:</p> <p>Capitolul I, punctul 5 din Proiect, litera d), la „Modul de întocmire a Raportului privind expunerile „mari””, după punctul 17 se completează cu un punct nou : „17'. La CRR_ID (coloana 9) se raportează codul unic de identificare al creditului/ angajamentului de creditare (CRR_ID) atribuit de către sistemul informațional al băncii, în conformitate cu prevederile din Instrucțiunea privind modul de întocmire și prezentare de către bănci a rapoartelor primare în vederea identificării și supravegherii riscului de credit, aprobată prin HCE al BNM nr. 54 din 09.03.2016, anexa nr.1, Modul de întocmire a Raportului zilnic cu privire la portofoliul de credite acordate și angajamentele de creditare asumate, pct. 41. Coloana dată se completează doar pentru expunerile care au fost raportate de bancă în Raportul zilnic cu privire la portofoliul de credite acordate și angajamentele de creditare asumate.”;</p>	BC „EuroCreditBank” S.A.	<p>La litera c) formularul raportului „ORD 3.1B Notă la raportul privind expunerile mari” – Suma datoriilor nete la creditele acordate și contractate cu banca de către acționarii care dețin, direct sau indirect, sau controlează mai puțin de 1% din capitalul social al băncii, inclusiv persoanele afiliate acestora - pct. 41. Coloana dată se completează doar pentru expunerile care au fost raportate de către bancă în raportul zilnic cu privire la portofoliul de credite acordate și angajamentele de creditare asumate.</p> <p>Propunem de exclus cuvântul zilnic din motiv că Raportul cu privire la portofoliul de credite acordate și angajamentele de creditare asumate este un raport relativ nou și nu toate expunerile vor fi reflectate.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>„Raportul zilnic cu privire la portofoliul de credite acordate și angajamentele de creditare asumate” este denumirea raportului după cum acesta este prevăzut în HCE al BNM nr. 54 din 09.03.2016, anexa nr.1, respectiv cuvântul „zilnic” nu poate fi exclus.</p>
2.	<p>Capitolul I, punctul 5 din Proiect, litera d) la „Modul de întocmire a Raportului privind expunerile „mari””,</p>	Ministerul Justiției	<p>La punctul 1 subpunctul 5) lit. d) urmează a fi indicată denumirea completă a Hotărârii Băncii Naționale a Moldovei nr. 54 din 9 martie 2016 și se va ține cont că, potrivit art. 46 alin. (8) al Legii nr. 317-XV din 18 iulie 2003 privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale, exprimarea prin</p>	<p>Se acceptă.</p>

Confidențial - BNM

Atenție! Se interzice deținerea, sustragerea, alterarea, multiplicarea, distrugerea sau folosirea acestui document fără a dispune de drept de acces autorizat!

			abrevieri a unor denumiri sau termeni se poate face numai după explicarea lor în text, la prima folosire.	
3.	Capitolul I, punctul 5 din Proiect, litera d) la „Modul de întocmire a Raportului privind expunerile „mari””, punctul 9, alin. 1, după a 3 propoziție se completează cu următorul text: „Fidejusiunea, cesiunea creanțelor, fluxului de mijloace financiare din conturile curente și bunurile viitoare (care se află în proces de producere, care urmează a fi procurate/importate în țară, roadă a anilor viitori ș.a.) se vor raporta ca surse principale de asigurare doar în cazul în care pentru expunerea respectivă nu există alt tip de asigurare.”;	BC „Moldindconbank” S.A.	Modificarea propusă va crea o neclaritate în cazurile când există un alt tip de asigurare care asigură în proporție foarte mică expunerea dată, de exemplu expunerea de 1 mil. lei asigurată cu un lot de teren cu valoarea de 3 mii lei (0,3%) și fidejusiunea unei persoane juridice, va fi reflectată în raport ca asigurată cu teren ceea ce nu va reflecta realitatea. Propunem de a completa textul propus după cuvintele “nu există alt tip de asigurare” cu următoarele “care asigură în proporție de cel puțin 50 la sută valoarea expunerii”.	Se acceptă. Se va completa cu textul „Fidejusiunea, cesiunea creanțelor, fluxului de mijloace financiare din conturile curente și bunurile viitoare (care se află în proces de producere, care urmează a fi procurate/importate în țară, roadă a anilor viitori ș.a.) se vor raporta ca surse principale de asigurare doar în cazul în care pentru expunerea respectivă nu există alt tip de asigurare care asigură în proporție de cel puțin 50 la sută valoarea expunerii. În cazul debitorilor pentru care drepturile de creanță prezintă activitatea de bază (societăți de leasing, societăți de microfinanțare, etc.) cesiunea creanțelor poate fi raportată ca sursă principală de asigurare și în alte cazuri.”
4.	Capitolul I, punctul 5 din Proiect, litera d), la „Modul de întocmire a Raportului privind expunerile „mari””, punctul 18 se completează cu lit. k) și l) cu următorul conținut: „k) În rîndul 2.8 Suma datoriilor nete la creditele acordate și contractate cu banca de către acționarii care dețin, direct sau indirect, sau controlează mai puțin de 1% din capitalul social al băncii, inclusiv persoanele afiliate acestora se reflectă suma agregată a datoriilor nete la creditele acordate și contractate cu banca, de către acționarii care dețin, direct sau indirect, sau controlează mai puțin de 1% din capitalul social al băncii, inclusiv persoanele afiliate acestora.”	BC „Moldova-Agroindbank” S.A.	Ținem să menționăm că băncile acumulează informații despre acționarii săi care dețin mai puțin de 1% în conformitate cu prevederile Regulamentului BNM cu privire la control intern, care nu conține cerințe privind acumularea informațiilor despre persoanele afiliate acționarilor, care dețin cote mai mici de 1%, respectiv solicităm stabilirea unui termen suplimentar, pentru ca băncile să poată acumula toată informația necesară cu privire la acționarii care dețin cote mai mici de 1 %, înainte de a fi aprobate cerințele noi, ce țin de raportul privind expunerile “mari”.	Se acceptă. Punctul 1, subpunctul 5) lit. c) și lit. d) alineatul nr. 3 vor intra în vigoare la 30 iunie 2017.
5.	contractate cu banca, de către acționarii care dețin, direct sau indirect, sau controlează mai puțin de 1% din capitalul social al băncii, inclusiv persoanele afiliate acestora. Suma datoriilor nete se calculează în conformitate cu punctul 5 alin.1) propoziția a doua din Regulamentul cu privire la expunerile „mari”. l) În rîndul 2.9 Ponderea creditelor datoriilor nete la creditele acordate și contractate cu banca de către acționarii care dețin, direct sau indirect, dețin sau controlează mai puțin de 1% din capitalul social al băncii, inclusiv persoanele afiliate acestora, în	BC „MOBIASBANCĂ – Groupe Societe Generale” S.A.	Solicităm următoarea redacție a punctului 18, literele k)-l): “k) În rîndul 2.8 Sumele datoriilor nete la creditele acordate și contractate cu banca de către acționarii care dețin, direct sau indirect, sau controlează mai puțin de 1% din capitalul social al băncii, inclusiv persoanele afiliate acestora se reflectă suma agregată a datoriilor nete la creditele acordate și contractate cu banca, de către acționarii care dețin, direct sau indirect, sau controlează mai puțin de 1% din capitalul social al băncii, inclusiv persoanelor afiliate acestora (care sînt identificate de bancă). Suma datoriilor nete se calculează în conformitate cu punctul 5 alin. 1) propoziția a doua din Regulamentul cu privire la expunerile “mari”;	Nu se acceptă. Legea instituțiilor financiare prevede limitarea sumei datoriilor nete la creditele acordate și contractate de la bancă de către acționarii respectivi și persoanele afiliate acestora. Astfel, argumentarea băncii nu este relevantă și aceasta urmează să întreprindă toate măsurile de rigoare în vederea obținerii de la acționarul care a contractat de la bancă un credit informația necesară pentru îndeplinirea prevederii în cauză.

	capitalul normativ total al băncii se reflectă ponderea în capitalul normativ total al băncii a tuturor datoriilor net la creditele acordate și contractate cu banca de către acționarii care dețin, direct sau indirect, sau controlează mai puțin de 1% din capitalul social al băncii, precum și de către persoanele afiliate ale acestora. Valoarea acestui rând este egală cu suma rândului 2.8 împărțită la suma rândului 2.1 și înmulțită la 100.”		l) În rândul 2.9 Ponderea datoriilor nete la creditele acordate sau contractate cu banca de către acționarii care dețin, direct sau indirect, sau controlează mai puțin de 1% din capitalul social al băncii, inclusiv persoanele afiliate acestora, în capitalul normativ total al băncii se reflectă ponderea în capitalul total al băncii a tuturor datoriilor nete la creditele acordate și contractate cu banca de către acționarii care dețin, direct sau indirect, sau controlează mai puțin de 1% din capitalul social al băncii, precum și de către persoanele afiliate ale acestora (care sînt identificate de către bancă). Valoarea acestui rând este egală cu suma rândului 2.8 împărțită la suma rândului 2.1 și înmulțită la 100.”. Argumentăm această propunere prin faptul că pot fi acționari minoritari istorici care nu mențin legătura cu banca, nu participă la adunările generale ale acționarilor, nu ridică dividendele, nu prezintă băncii extrasul din Registrul de stat al persoanelor juridice sau copia actului de identitate din diverse motive (de ex. sînt plecați din țară sau nu au nici un interes în acțiunile băncii).	Concomitent, menționăm că băncilor li se acordă o perioadă de 6 luni pentru acumularea informației respective.
6.	Capitolul I, punctul 5 din Proiect, litera k) și pct. 1 sbp. 6) lit. g) din proiectul hotărîrii	Ministerul Justiției	Punctul 1 subpunctul 5) litera k) la final urmează a fi completat cu cuvintele „aprobate prin Hotărîrea Băncii Naționale nr. 240 din 19 decembrie 2013, înregistrată la Ministerul Justiției cu nr. 955 din 15 ianuarie 2014”. Obiecția este valabilă și pentru punctul 1 subpunctul 6) litera g) din proiectul hotărîrii.	Nu se acceptă. Textul instrucțiunii deja conține precizarea privind Hotărîrea prin care a fost aprobat Regulamentul cu privire la expunerile „mari”, în anexa nr. 2, modul de întocmire a Raportului privind expunerile „mari”, pct. 1. Astfel, se respectă cerința privind exprimarea prin abrevieri (abrevierea denumirii regulamentului) numai după explicarea lor în text, la prima folosire (Legea nr. 113 din 11.07.2013 art. 46 alin (8))
7.	Capitolul I, punctul 7 din Proiect, litera a), în formularul raportului „ORD 3.11 Calculul capitalului normativ total”, după poziția 1.6 se completează cu un rând nou cu următorul cuprins: „7 Sumele cu care urmează a fi diminuat, după caz, capitalul de gradul I, conform art.28 alin. (3) din Legea instituțiilor financiare”, și poziția 4 va avea următorul conținut: „4.1 Cotele de participare în capitalul altor bănci”, precum și litera b), punctul 2 se completează în final cu litera g) cu următorul cuprins: „, g) În rândul 1.7 Sumele cu care urmează	BC „Moldindconbank” S.A.	Prin includerea acestor modificări în anexa nr. 5, în formularul raportului, precum și în “Modul de întocmire a raportului privind calculul capitalului normativ total”, în caz de nerespectarea limitelor stabilite la punctele 4-5' din Regulamentul cu privire la expunerile “mari” și punctele 14 și /sau 15 din Regulamentul privind tranzacțiile băncii cu persoanele sale afiliate, capitalul normativ total va fi diminuat de două ori cu sumele ce depășesc aceste limite. Considerăm oportun excluderea de la litera a) a alineatului 3 și de la litera b) a alineatului 10 din cauza căroara valoarea capitalului total este diminuată dublu.	Nu se acceptă. Proiectul prevede expres că sumele vor diminua, după caz, sau capitalul de gradul I sau capitalul normativ total, în funcție de decizia luată de Comitetul executiv al BNM.

8.	a fi diminuat, după caz, capitalul de gradul I, conform art.28 alin. (3) din Legea instituțiilor financiare se reflectă sumele ce depășesc limitele stabilite la punctele 4-5' din Regulamentul cu privire la expunerile „mari” și punctele 14 și/sau 15 din Regulamentul privind tranzacțiile băncii cu persoanele sale afiliate, și cu care urmează a fi diminuată, în baza hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei, valoarea capitalul de gradul I conform art.28 alin. (3) din Legea instituțiilor financiare.” iar după punctul 5 se completează cu punctul 5' cu următorul cuprins: „5'. În rîndul 4.2. Sumele cu care urmează a fi diminuat, după caz, capitalul normativ total, conform art.28 alin. (3) din Legea instituțiilor financiare se reflectă sumele ce depășesc limitele stabilite la punctele 4-5' din Regulamentul cu privire la expunerile „mari” și punctele 14 și/sau 15 din Regulamentul privind tranzacțiile băncii cu persoanele sale afiliate, și cu care urmează a fi diminuată, în baza hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei, valoarea capitalului normativ total, conform art.28 alin. (3) din Legea instituțiilor financiare.”	B.C. „Victoriabank” S.A.	Propunem de a indica în mod expres cazurile și evenimentele care nu cad sub incidența depășirii de către bancă a limitelor stabilite la punctele 4-5.1 din Regulamentul cu privire la expunerile “mari” și la punctele 14 și/sau 15 din Regulamentul privind tranzacțiile băncii cu persoanele afiliate, și anume: a) agregarea debitorilor/ afilierea persoanelor cu banca s-a efectuat de către bancă (sau la cerința BNM) pe parcursul derulării tranzacției, dat fiind probele care au apărut ulterior deciziei de încheiere a tranzacției; b) agregarea debitorilor / afilierea persoanelor cu banca s-a executat în baza datelor/ reperelor/ principiilor/ indicilor nereflectate în regulamente; c) depășirea de către bancă a limitelor ca rezultat al diminuării capitalului normativ total, în baza hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei. Aceste propuneri sînt importante pentru sistemul bancar, deoarece capitalul normativ total este indicatorul care nu numai participă la calculul diferitor parametri de analiză a eficacității și performanței băncilor, dar conține deja (ca sumă absolută) o apreciere a indicelui de încredere a populației. În acest sens, operările și drept urmare fluctuațiile legate de mărirea capitalului normativ total pot avea rezonanță cu efect advers în rîndurile deponenților (fiind tratate de către aceștia drept cădere de capital), cu repercusiuni greu de apreciat asupra unei bănci și asupra sistemului bancar per total.	Nu se acceptă. Regulamentul cu privire la expunerile “mari” (p.7) prevede expres că băncile trebuie să respecte în orice moment limitele maxime prevăzute de acesta.
9.			Solicităm de concretizat sumele cu care urmează a fi diminuat, după caz, capitalul de gradul I, conform art. 28, alin. (3) din Legea instituțiilor financiare se reflectă în mărirea datoriei totale a debitorilor/ grupului de debitori, sau numai în partea ce depășesc limitele reglementate?	Comentariu. Art. 28, alin. (3) din Legea instituțiilor financiare prevede diminuarea capitalului reglementat cu sumele ce depășesc limitele reglementate. De asemenea, punctul 5 ¹ din proiect prevede expres că în acest rînd se reflectă sumele ce depășesc limitele stabilite prin reglementările aferente.
10.	Capitolul I, punctul 8 din Proiect, în anexa nr. 6, „Modul de întocmire a raportului privind evaluarea suficienței capitalului ponderat la risc”, după punctul 6 se completează cu punctul 6' cu următorul cuprins:	BC „EuroCreditBank” S.A BC „Moldindconbank” S.A.	Solicităm specificarea mai detaliată a sumelor care vor fi diminuate, nu este clar care rînduri ale raportului vor fi afectate. Completarea anexei nr.6 “Modul de întocmire a raportului privind evaluarea capitalului ponderat la risc” cu punctul 6' nu face claritate privind diminuarea sumelor reflectate în	Nu se acceptă. Sumele reflectate în raport urmează a fi diminuate cu partea care a condus la încălcarea limitelor stabilite de actele normative ale BNM anterior aplicării ponderii riscului. Acceptarea propunerii

	„6'. Sumele din acest raport vor fi reflectate cu diminuarea, după caz, conform hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei, a sumelor ce depășesc limitele stabilite la art.28 alin. (1) lit. a)-d) din Legea instituțiilor financiare. Sumele vor fi diminuate cu acea parte a sumei, care a condus la depășirea limitelor respective.”		raport, conform hotărârii Comitetului executiv al BNM, a sumelor ce depășesc limitele stabilite la art.28 alin. (1) lit. a)-d) din Legea instituțiilor financiare, respectiv propunem de completat pct.23 după cuvintele “ale acestui raport” cu textul “și diferența sumelor conform pct.6”.	băncii va conduce la denaturarea indicatorului suficienței capitalului ponderat la risc . Punctul 6' va avea următorul cuprins. „6'. Anterior aplicării ponderii riscului, sumele din acest raport vor fi reflectate cu diminuarea, după caz, conform hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei, a sumelor ce depășesc limitele stabilite la art.28 alin. (1) lit. a)-d) din Legea instituțiilor financiare. Sumele vor fi diminuate cu acea parte a sumei, care a condus la depășirea limitelor respective.”
11.	Capitolul I, punctul 11 din Proiect, litera b) în formularul raportului „ORD 3.15C Deținătorii indirecti, inclusiv beneficiarii efectivi ai cotelor substanțiale în capitalul social al băncii”, coloana Deținătorii indirecti ai cotelor substanțiale, inclusiv beneficiarii efectivi ai cotelor substanțiale se completează cu o subcoloană care va avea următorul cuprins: „Data obținerii de către persoană a statutului de beneficiar efectiv 7”	B.C. „ENERGBANK” S.A	La momentul când la BNM vor fi depuse documentele de la acționari/beneficiari și va fi obținută permisiunea prealabilă de a deține cota în capitalul băncii, în coloana 7 a raportului ORD 3.15C, pe acționar/beneficiar va fi specificată data efectivă când a primit statutul de beneficiar.	Comentariu. Permisiunea BNM îi dă dreptul achizitorului de a procura acțiunile, cu înregistrarea ulterioară a dreptului de proprietate în registrul deținătorilor valorilor mobiliare. Astfel, în coloana 7 urmează a fi reflectată data când achizitorul direct a înregistrat dreptul de proprietate în registrul deținătorilor valorilor mobiliare, devenind în acest fel beneficiar efectiv al acestor acțiuni.
12.	Capitolul I, punctul 12 din Proiect, în anexa nr. 14, „Modul de întocmire a Raportului privind persoanele afiliate băncii”, punctul 6 va avea un nou cuprins.	BC „Moldindconbank” S.A.	Conform acestei prevederi în cazul în care o persoană poate corespunde mai multor criterii de afiliere în raport se va indica primul cod al criteriului conform listei de mai sus. Din această prevedere rezultă că codul 13 destinat membrilor apropiați ai familiei oricărei persoane fizice menționate în dreptul codurilor 01-12 nu va fi utilizat niciodată, deoarece conform noțiunii de “persoană afiliată” aceste persoane sînt persoane afiliate și cad sub incidența codurilor 07-12.	Se acceptă. Descrierea aferentă codului 13 va avea următorul conținut „13 – pentru membrii apropiați ai familiei oricărei persoane fizice menționate la punctele 07-12, inclusiv soții lor și rudele soților, pînă la al treilea grad de rudenie;”.
13.	Capitolul I, punctul 17 din Proiect, după anexa nr. 23, se introduce o anexă nouă – anexa nr.24	B.C. „COMERTBANK” S.A.	La punctul 1 din Modul de întocmire a Raportului privind operațiunile în numerar este necesar de specificat tipul clientului băncii, care urmează să fie reflectate în raport, deoarece operațiunile de cumpărare și de vânzare în numerar se efectuează de către bancă doar cu persoanele fizice, persoanele juridice efectuează operațiuni de vânzare/ cumpărare a valutei străine doar prin virament, prin conturile curente deschise în bancă.	Se acceptă. Punctul 1 se expune în următoarea redacție: „În raport se înscriu operațiunile mai mari de 50 mii lei (sau echivalentul) efectuate în numerar cu clienții băncii, persoane fizice și juridice (cu sau fără cont), inclusiv operațiunile de schimb valutar.”.
14.		B.C. „COMERTBANK” S.A.	Propunem ca în raport să se reflecte doar sumele ce depășesc 50 mii de lei pentru operațiunile de încasare și eliberare a	Nu se acceptă.

			numerarului, luînd în considerare faptul că operațiunile de vânzare/ cumpărare în sume ce depășesc 50 mii lei, efectuate cu persoane fizice prin PSV, precum și cele care se efectuează de către persoane fizice prin sau fără conturi, pot fi raportate zilnic similar raportului prezentat de bancă pentru sumele ce depășesc 100 mii lei către CNA.	În raport urmează a fi incluse toate operațiunile în numerar ce depășesc 50 mii lei efectuate de bancă cu clienții săi, persoane fizice și juridice (excepție persoanele prevăzute la pct. 2 din modul de întocmire), cu respectarea prevederilor actelor normative în vigoare (inclusiv limitarea operațiunilor în numerar care pot fi efectuate cu persoanele juridice).
15.		B.C. „ENERGBANK” S.A	La punctul 8 din Modul de întocmire a Raportului privind operațiunile în numerar, în câmpul “codul fiscal” se solicită să se concretizeze modul de completare a câmpului dat , luînd în considerare faptul că la efectuarea operațiunilor cu numerar de genul “împrumut de la persoană fizică”, figurează codul fiscal al clientului, codul fiscal al persoanei în numele căreia se efectuează operațiunea și codul fiscal al persoanei împuternicite, prin intermediul căreia se depun mijloacele bănești. De asemenea, de concretizat că în coloana E a raportului se indică codul țării de rezidență doar a clientului – nerezident.	Nu se acceptă. În câmpul respectiv se va indica IDNP/IDNO al clientului care deține contul bancar, iar în cazul operațiunilor ocazionale (în lipsa unui cont bancar), se va indica IDNP/IDNO al persoanei care efectuează operațiunea. Coloana E se completează conform prevederilor pct. 7 din „Modul de întocmire a Raportului privind operațiunile în numerar”.
16.	Capitolul II alin. 1, în anexa nr.1 , Modul de întocmire a Raportului zilnic cu privire la portofoliul de credite acordate și angajamentele de credite asumate ...	BC „Moldindconbank” S.A.	Modificarea propusă va crea o neclaritate în cazurile cînd există un alt tip de asigurare care asigură în proporție foarte mică expunerea dată, de exemplu expunerea de 1 mil. lei asigurată cu un lot de teren cu valoarea de 3 mii lei (0,3%) și fidejusiunea unei persoane juridice va fi reflectată în raport ca asigurată cu teren ceea ce nu va reflecta realitatea. Propunem de a completa textul propus după cuvintele “nu există alt tip de asigurare” cu următoarele “care asigură în proporție de cel puțin 50 la sută valoarea expunerii”.	Se acceptă. Se va completa cu următorul text „Fidejusiunea, cesiunea creanțelor, fluxului de mijloace financiare din conturile curente și bunurile viitoare (care se află în proces de producere, care urmează a fi procurate/importate în țară, roadă a anilor viitori ș.a.) se vor raporta ca surse principale de asigurare doar în cazul în care pentru expunerea respectivă nu există alt tip de asigurare care asigură în proporție de cel puțin 50 la sută valoarea expunerii. În cazul debitorilor pentru care drepturile de creanță prezintă activitatea de bază (societăți de leasing, societăți de microfinanțare, etc.) cesiunea creanțelor poate fi raportată ca sursă principală de asigurare și în alte cazuri.”
17.		B.C. „COMERTBANK” S.A.	Propunem de a menține “cesiunea creanțelor” în lista garanțiilor de rambursare principale, pornind de la faptul că pentru anumiți debitori (leasing, microfinanțare) drepturile de creanță prezintă active de bază, cu grad de lichiditate și siguranță sporită, precum și avînd în vedere domeniile de activitate a acestora, lipsa altor active sau ponderea lor neesențială.	
18.	Capitolul III, punctul 4, lit. d) din Proiect, în anexa nr.12, Modul de completare a raportului „FIN 20.A – VENITURI ȘI CHELTUIELI CU DOBÂNZILE”, coloana “Cheltuieli”:	BC „Moldindconbank” S.A.	Propunem modificarea textului “+5274 + parț.5275” cu textul “parț.5274 + parț.5275”	Nu se acceptă. Contul 5274 se referă la Cheltuieli cu dobînzii la conturile curente ale prestatorilor de servicii de plată pentru

				evidența fondurilor primite de la utilizatorii serviciilor de plată, astfel, sumele reflectate pe acest cont se referă integral la poziția 044 „Instituții ale mediului financiar nebancar”.
19.	Capitolul IV din Proiect	BC „Moldindconbank” S.A.	Propunem de a modifica textul “anexa nr.22” în “Fin 22”	Se acceptă. Textul „anexa nr.22, formularul raportului ” a fost înlocuit cu textul „anexa nr.16, FIN 22 – SITUAȚIA MODIFICĂRILOR ÎN CAPITALURILE PROPRII, formatul raportului”.
20.	Proiectul Hotărârii	Ministerul Justiției	Astfel, actele normative departamentale în cauză, chiar dacă au fost publicate în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, dar nu a fost supuse înregistrării de stat, nu au putere juridică și nu pot servi drept temei legitim pentru reglementarea relațiilor de drept respective. În baza celor expuse, hotărârile Băncii Naționale supuse amendării urmează a fi prezentate pentru înregistrare la Ministerul Justiției, în conformitate cu prevederile <i>Hotărârii Guvernului nr. 1104 din 28 noiembrie 1997</i> . În acest context, înregistrarea de stat a actelor de modificare și/sau completare a actelor normative departamentale nesupuse înregistrării de stat se va efectua odată cu înregistrarea de stat a actelor normative de bază.	Se acceptă. Pentru a facilita înregistrarea actelor la Ministerul Justiției s-a decis includerea modificărilor aferente Regulamentului cu privire la poziția valutară deschisă a băncii, aprobat de Consiliul de administrație al Băncii Naționale a Moldovei, proces-verbal nr.41 din 28 noiembrie 1997, într-o hotărâre separată.
21.	Proiectul Hotărârii	Ministerul Justiției	Referitor la proiectul hotărârii menționăm că, clauza de emiterie urmează a fi completată cu referința la art. 33 și 37 din <i>Legea instituțiilor financiare nr. 550 din 21 iulie 1995</i> , a cărei prevederi reprezintă temei pentru adoptarea de către Banca Națională a hotărârii în cauză.	Se acceptă.
22.	Proiectul Hotărârii	Ministerul Justiției	Menționăm că, din proiectul hotărârii urmează a fi exclusă cratima ca subdiviziune a subpunctelor și literelor la numerotarea elementelor structurale.	Se acceptă.
23.	Proiectul Hotărârii	B.C. „ProCredit Bank” S.A.	Nu are propuneri și obiecții	

		B.C. „EXIMBANK – Gruppo Veneto Banca” S.A.; Banca Comercială Română Chișinău S.A.; „FinComBank” S.A.; Asociația Băncilor din Moldova	Nu a prezentat aviz.	
Propuneri cu privire la modificarea și completarea unor acte normative, adițional proiectului				
1	Instrucțiunea privind modul de întocmire și prezentare de către bănci a rapoartelor în scopuri prudențiale, aprobată prin HCA al BNM nr.279 din 01.12.2011	BC „Moldindconbank” S.A.	Propunem ca în anexa nr.8 în “Modul de întocmire a raportului privind informația operativă”, punctul 2, litera c), alineatul 2, textul “1220 minus parțial contul 2150” să fie substituit cu textul “1221 minus contul 2151”.	Se acceptă.
2	Instrucțiunea privind modul de întocmire și prezentare de către bănci a rapoartelor în scopuri prudențiale, aprobată prin HCA al BNM nr.279 din 01.12.2011, Instrucțiunea privind situațiile financiare FINREP la nivel individual, aplicabile băncilor	BC „Moldova-Agroindbank” S.A.	Solicităm stabilirea termenului de prezentare a rapoartelor lunare ORD 0301 “Expunerile mari”, ORD 0302 “Expunerile băncii față de persoanele afiliate” și a situațiilor financiare FINREP la nivel individual cel târziu pînă la data de 15 a lunii următoare după perioada gestionară, din cauza unui număr mare de rapoarte complexe lunare perfectate într-un termen restrîns la una și aceeași dată.	Se acceptă parțial. Termenul de prezentare a rapoartelor lunare ORD 0301 “Expunerile mari”, ORD 0302 “Expunerile băncii față de persoanele afiliate” se extinde pînă la data de 15 a lunii următoare perioadei gestionare. Termenul de prezentare a situațiilor financiare FINREP la nivel individual rămîne data de 10. Prezentarea rapoartelor conform Instrucțiunii privind situațiile financiare FINREP la nivel individual, aplicabile băncilor nu poate fi mai târziu decît prezentarea rapoartelor conform Instrucțiunii privind modul de întocmire și prezentare de către bănci a rapoartelor în scopuri prudențiale, deoarece toate calculele se efectuează în baza datelor din Fin 1 și FIN 2.
3	Instrucțiunea privind situațiile financiare FINREP la nivel individual, aplicabile băncilor	BC „Moldova-Agroindbank” S.A.	În anexa nr.1, secțiunea 2. Active, punctul 4 “Depozite la vedere și echivalente de numerar”, solicităm ca textul “mai mică de 3 luni” să fie înlocuit cu sintagma “de pînă la 90 de zile, inclusiv”, iar în cadrul la punctul 8 “Împrumuturi și creanțe”, textul “mai mare de 3 luni” să fie substituit cu	Nu se acceptă. Deoarece o astfel de modificare nu a fost consultată cu toate entitățile afectate, actualmente aceasta nu poate fi operată.

			sintagma “mai mare de 90 de zile”. Ulterior, modificările date urmează a fi efectuate și în anexa nr.1 la Instrucțiunea privind situațiile financiare consolidate FINREP, aplicabile băncilor.	BNM va ține cont de propunerea dată, pentru modificările/actualizările ulterioare.
4	Instrucțiunea privind situațiile financiare consolidate FINREP, aplicabile băncilor	BC „Moldova-Agroindbank” S.A.	<p>În anexa nr.15, compartimentul Controlul situației FIN 21- Situația rezultatului global, capitolul control vertical trebuie să fie identic celui din anexa nr. 12 la Instrucțiunea privind situațiile financiare FINREP, la nivel individual, aplicabile băncilor.</p> <p>În anexa nr.17 propunem excluderea raportului FIN 23.B – Informații privind pierderile și câștigurile nerealizate, deoarece acest raport nu furnizează informații utile, sau completarea anexei respective cu mai multe detalii și precizări privind modalitatea de completarea raportului dat.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Comentariu Se va ține cont de această propunere la revizuirea cadrului de raportare FINREP preconizat pentru anul 2017.</p>
6	„Instrucțiunea privind modul de întocmire și prezentare de către bănci a rapoartelor în scopuri prudențiale”, punctul 7'	BC „Moldindconbank” S.A.	Propunem ca textul “și procentele” se substituie cu “procentele și ratele dobânzii”.	Nu se acceptă Ratele dobânzii reprezintă procente, respectiv prevederea dată se aplică fără a fi necesare modificări.
7	„Instrucțiunea privind modul de întocmire și prezentare de către bănci a rapoartelor în scopuri prudențiale”, punctul 9	BC „Moldindconbank” S.A.	Acest punct creează anumite neclarități, ce țin de diferențele pentru care băncile trebuie să expedieze o notă explicativă pe suport hârtie. Astfel, considerăm oportună desfășurarea textului “necorespunderi sau divergențe esențiale”, prin stabilirea unei cote relative/abaterea aferentă dinamicii principalilor indicatori din rapoarte pentru care băncile vor emite note explicative. De asemenea, nu este clar pe numele cui se expediază nota explicativă pe suport hârtie.	Nu se accepta. Banca determină de sine stătător necorespunderile sau divergențele esențiale care urmează a fi prezentate la BNM. După cum este prevăzut în instrucțiune, nota explicativă se prezintă la BNM (organul de supraveghere).
8	„Instrucțiunea privind modul de întocmire și prezentare de către bănci a rapoartelor în scopuri prudențiale”, anexa nr.20, “Modul de întocmire a Raportului cu privire la informația privind tranzacțiile băncii cu persoanele sale afiliate, altele decât expunerile”	BC „Moldindconbank” S.A.	În raportul dat se reflectă toate tranzacțiile cu persoanele afiliate, altele decât expunerile, incluse în Registrul tranzacțiilor cu persoanele afiliate. Deoarece în niciun act legislativ nu sînt indicate/precizate toate tranzacțiile ce trebuie incluse în registru, apar anumite neclarități referitor la tranzacțiile ce trebuie reflectate în acest raport. Totodată, nu se indică dacă trebuie reflectate tranzacțiile aferente clasei 4, 5, 6, 7 din planul de conturi al evidenței contabile în băncile licențiate din Republica Moldova.	Comentariu. Conform modului de completare a raportului, în raport se reflectă informația privind tranzacțiile băncii cu persoanele sale afiliate la data raportării, altele decât expunerile calificate ca atare conform Regulamentului privind tranzacțiile băncii cu persoanele sale afiliate (HCA al BNM nr.240 din 09.12.2013), reflectate de bancă în Registrul tranzacțiilor cu persoanele afiliate menținut conform regulamentului menționat. Regulamentul prevede expres că tranzacție cu persoanele afiliate reprezintă orice transfer de mijloace bănești sau obligații contractuale între părțile afiliate

				și bancă, indiferent dacă se percepe sau nu o plată.
9	„Instrucțiunea privind modul de întocmire și prezentare de către bănci a rapoartelor în scopuri prudențiale”, Anexa nr.20, “Modul de întocmire a Raportului cu privire la informația privind tranzacțiile băncii cu persoanele sale afiliate, altele decât expunerile”	BC „Moldindconbank” S.A.	Dacă în “Modul de întocmire a Raportului privind expunerile băncii față de persoanele afiliate” se indică că sumele expunerilor vor fi reflectate fără dobânzile calculate la expunerile respective și nu vor fi diminuate cu sumele respective aferente ajustărilor de valoare, reducerilor pentru pierderi din depreciere (pierderea de valoare) și suma calculată a reducerilor pentru pierderi la active/ angajamente condiționale calculate în conformitate cu Regulamentul cu privire la clasificarea activelor și angajamentelor condiționale, în “Modul de întocmire a Raportului cu privire la informația privind tranzacțiile băncii cu persoanele sale afiliate, altele decât expunerile” nu se precizează cum trebuie de reflectat tranzacțiile respective (în valoare brută sau valoare netă, soldul sau suma contractului).	Comentariu. Punctul 12 din modul de întocmire a raportului prevede expres cum urmează a fi reflectată valoarea/soldul contractului.
10	„Instrucțiunea privind modul de întocmire și prezentare de către bănci a rapoartelor în scopuri prudențiale”, Anexa nr.20, “Modul de întocmire a Raportului cu privire la informația privind tranzacțiile băncii cu persoanele sale afiliate, altele decât expunerile”	BC „Moldindconbank” S.A.	Considerăm oportună completarea punctului 11, la sfârșit, cu următoarea propoziție: “Pentru tranzacțiile care conform naturii acestora nu presupune existența ratei dobânzii, în raport, în dreptul acestor tranzacții, se va înscrie rata dobânzii zero”.	Se acceptă. Punctul 11 se completează în final cu o propoziție nouă cu următorul conținut: „Pentru tranzacțiile care conform naturii acestora nu presupune existența ratei dobânzii, coloana dată nu se va completa, dar obligatoriu se va completa coloana 4, cu specificarea că tranzacția raportată nu prevede existența ratei dobânzii.”
11	“Regulamentul privind expunerile mari”, Capitolul II, punctul 5'	BC „Moldindconbank” S.A.	Aționari ai băncilor, care dețin direct sau indirect, ori controlează mai puțin de 1% din capitalul social al băncii sînt mii de persoane. Marea majoritate dintre care dețin cîte 1-2 acțiuni și nu au influență asupra băncii, dar cad sub incidența acestui punct și respectiv ei, precum și persoanele lor afiliate vor fi limitați în contractarea creditelor de la bănci. Respectiv, propunem următoarele: - de modificat la pct. 5' mărimea cotelor deținute de către acționarii care cad sub incidența acestui punct din “.. ori controlează mai puțin de 1 % din capitalul social al băncii” cu următorul text “..ori controlează mai mult de 0,1% și mai puțin de 1% din capitalul social al băncii”, sau de exclus cuvintele “inclusiv persoanele afiliate acestora” pentru ca sub incidența limitei date să nimerescă numai acționarii, care dețin direct sau indirect, ori controlează mai puțin de 1% din capitalul social.	Nu se acceptă. Cerința este conformă cu art.28 alin.(1) din Legea instituțiilor financiare, care nu prevede o limită minimă.

12	„Instrucțiunea privind modul de întocmire și prezentare de către bănci a rapoartelor în scopuri prudentiale”, Modul de întocmire a Raportului privind lichiditatea pe termen lung (principiul I)	B.C. „Victoriabank” S.A.	Includerea formulelor de calcul ale indicatorilor de lichiditate KpIII pe benzi de scadență pentru evitarea interpretării greșite a textului, avînd în vedere faptul că pînă acum pentru indicatorii care se calculează pe baza formulelor matematice au fost introduse în instrucțiunile BNM formulele exacte de calcul.	Se acceptă. În tabelul ORD 3.13, coloana B va avea următorul cuprins: 1. Lichiditatea efectivă 2. Lichiditatea necesară (LN) 3. Excedent de lichiditate 4. Lichiditatea efectivă ajustată (LEA) 5. $KpIII = LEA/LN$ Punctul 81 din modul de completare va fi expus în următoarea redacție „81. În rîndul 5 Principiul III se reflectă indicatorul de lichiditate, care se calculează ca raportul dintre lichiditatea efectivă ajustată (rd. 4) și lichiditatea necesară (rd. 2), pe fiecare bandă de scadență.”
13	„Instrucțiunea privind modul de întocmire și prezentare de către bănci a rapoartelor în scopuri prudentiale”, Modul de întocmire a Raportului privind lichiditatea pe termen lung (principiul I)	B.C. „Victoriabank” S.A.	Considerăm necesară specificarea principiilor care urmează a fi respectate la repartizarea pe benzi de scadență a activelor și pasivelor bilanțiere, precum și a angajamentelor primite de la bănci și acordate băncilor, deoarece în instrucțiune nu sînt indicate principiile ce vor fi luate în calcul (de exemplu împrumuturile atrase vor fi repartizate conform scadenței reziduale fără a se lua în calcul anumite clauze contractuale, nerespectarea cărora ar putea duce la achitarea anticipată a împrumutului?).	Nu se acceptă. Regulamentul cu privire la lichiditatea băncii și Instrucțiunea privind modul de întocmire și prezentare de către bănci a rapoartelor în scopuri prudentiale determină modalitățile de repartizare pe benzi de scadență a activelor, angajamentelor condiționale și a datoriilor financiare, ținînd cont de termenele de rambursare a acestora, precum și de întîrzierile de plată. Respectiv, stabilirea unor principii de repartizare pe benzi de scadență în funcție de clauzele contractuale nu este cazul. Mai mult ca atît, și în cazul creditelor, în special al celor destinate consumatorilor (Legea privind contractele de credit pentru consumatori, art.18), și în cazul depozitelor (Codul Civil art.1227) este prevăzut expres dreptul debitorului/deponentului de a le rambursa/retrage înainte de termenul rezidual.
14	„Instrucțiunea privind modul de întocmire și prezentare de către bănci a rapoartelor în scopuri prudentiale”, Capitolul II	B.C. „Victoriabank” S.A.	La punctul 35, în rîndul 7.1 Instrumente de datorie cu scadența reziduală de pînă la un an, inclusiv, propunem excluderea contului “1183”, dat fiind faptul că la acest cont sînt înregistrate, conform Planului de conturi al evidenței	Nu se acceptă. Instrumentele înscrise în contul 1183 pot avea scadența reziduală mai mică de 1 an,

	Lichiditatea efectivă – active financiare și angajamente condiționale		contabile în băncile licențiate din Republica Moldova, doar valori mobiliare de stat pe termen mediu (mai mult de 1 an).	chiar dacă scadența inițială a fost mai mare de 1 an.
15	„Instrucțiunea privind modul de întocmire și prezentare de către bănci a rapoartelor în scopuri prudențiale”, Capitolul II Lichiditatea efectivă - active financiare și angajamente condiționale	B.C. „Victoriabank” S.A.	La punctul 36, în rîndul 7.2 Instrumente de datorie cu scadență reziduală mai mare de un an, propunem excluderea contului “1182”, dat fiind faptul că la acest cont sînt înregistrate, conform Planului de conturi al evidenței contabile în băncile licențiate din Republica Moldova, doar valori mobiliare de stat pe termen scurt (pînă la 1 an, inclusiv). Considerăm oportună specificarea în textul raportului că partea de dobîndă calculată la activele incluse în rîndul 7.2 Instrumente de datorie cu scadență reziduală mai mare de un an, care urmează a fi încasate în termen mai mic de un an, va fi reflectată în rîndul 7.1 Instrumente de datorie cu scadență reziduală de pînă la un an, inclusiv, în coloana corespunzătoare încasării acesteia (de exemplu plata dobînzii înregistrată la contul 1713 pentru obligațiunile de stat).	Se acceptă parțial. Se exclude contul 1182.
16	„Instrucțiunea privind modul de întocmire și prezentare de către bănci a rapoartelor în scopuri prudențiale”, Capitolul III Lichiditatea necesară – datorii financiare și angajamente condiționale	B.C. „Victoriabank” S.A.	Solicităm specificarea faptului că punctul 47, care prevede că la determinarea lichidității necesare nu se includ depozitele – garanții care sînt gaj pentru expunerile asumate de bancă, nu se referă la excluderea tuturor depozitelor-garanții, inclusiv dacă ele garantează un angajament care nu a fost inclus în raport (ex. angajamente în favoarea clienților nebancari).	Comentariu: Conform Regulamentului cu privire la lichiditatea băncii, la determinarea lichidității efective, pentru activele garantate cu depozite - garanții, nu va fi luată în calcul partea astfel garantată, iar la determinarea lichidității necesare nu se includ depozitele - garanții care sunt gaj pentru expunerile asumate de bancă.
17	„Instrucțiunea privind modul de întocmire și prezentare de către bănci a rapoartelor în scopuri prudențiale”, Capitolul III Lichiditatea necesară – datorii financiare și angajamente condiționale	B.C. „Victoriabank” S.A.	La punctul 67, în rîndul 4.7 Alte datorii financiare evaluate la costul amortizat, propunem excluderea conturilor de depozit “2210, 2220, 2250, 2360, 2370, 2380, 2410, 2420, 2430, 2540, 2560”, dat fiind faptul că datoriile sub formă de depozite evaluate la costul amortizat au fost reflectate deja în rîndurile 4.1, 4.2 și 4.3;	Se acceptă.
18	„Instrucțiunea privind modul de întocmire și prezentare de către bănci a rapoartelor în scopuri prudențiale”, Capitolul III Lichiditatea necesară – datorii financiare și angajamente condiționale	B.C. „Victoriabank” S.A.	La punctul 71, în rîndul 6.2 Garanții financiare irevocabile și necondiționate date băncilor, solicităm substituirea textului “conturile” cu textul “parțial conturile”, deoarece în rîndul 6.2 se reflectă doar garanțiile financiare irevocabile și necondiționate date băncilor.	Se acceptă.